

БЭЛЭГ

Үдэшэ Солбоной эжын шүрбэһэ томожо нуутар, үүдэн түрд гэжэ, хүршэ эхэнэрынь орожо ерэнэ. Хажуудань ерэжэ, сомсойн нуугаад, тамхи орёожо:

– Дэжэд, кинодо ошохогүй гүш? – гэнэ.

– Үгы дөө. Хүбүүнэйнгээ валенка уллаха гэжэ, шүрбэһэ томожо нуунаб. Үхибүүд гутал жагсаахагүй аад, харатай.

– Харин манай Цэрэн уллуулһан валенка үмдэдэггүй аад, ходол шэные абажа үгэгшэбди. Манайшье Цэрэн аргагүй хүн ааб даа. Эриһэнээ абажал һалаха. Энэ Солбонтнай хайшаа ошоо гээшэб?

– Нургуули руугаа ошохомни гэнэ хэн гү.

– Юрэдөө, хэр зэргэ нуража байгшаб?

– Бараг.

– Ши, Дэжэд, хүбүүгээ ехэл зарадагши даа. Би Цэрэндээ юушье хүүлэгшэгүйб. Номоол үзэ гэгшэб. Ото табан дээрэ нурадагби гэжэ хөөрэгшэ.

– Заруулһандаа яашахань хэн бэ, эрхые нуранхаар бэрхые нура гэгшэ гүб даа,– гэжэ хэлээд, хүршэ эхэнэрынгээ зангые хайн мэдэхэ болоһон Солбоной эжы бэшэ юумэ дуугарнашьегүй. Хүршэ эхэнэрынь тамхия татажа дууһаншьегүй, яаран гараба. Валенкыень уллажа нуутарнь, нугадаа юушьеб хабшуулһан Солбон орожо ерэнэ. Асарһан юумээ өөрынгөө стол дээрэ табижархёод, номоо үзэхээ нууба. Эжынь номоо үзэхэдэнь наалта хэхэгүй гэжэ юумэ нурабагүй.

Үглөөгүүр үнээгээ һааха гэжэ бодоходонь, гал түлээтэй, шорой хамаатай байба. Хүбүүнэйнгээ орон тээшэ харахадань, эды багта түлэг унтажа хэбтэдэг Солбон бодожо, унтарияа заһажархёод, хайшаашьеб ошонхой, үгы байба. “Мартын найманай үдэрые тэмдэглэжэ, хүбүүмни иимэ эртэ бодоо ха юм”,– гэжэ һанаад, эжынь үнээгээ һаахая гарана.

Солбон эжынгээ үгүдэ уһанһаа ерэжэ, үнинһөө хойшо

эжидээ бэлэглэхэ гэжэ дархалһан бишыхан ханзаяа орон дээрэнь табижархёод, үшөө дахин уһанда ошохоёо гараба.

Солбоной эжы газааһаа орожо, орон дээрээ гоёор угалзатуулан шэрдэһэн бишыхан ханза хаража, “Үхибүүмни намдаа бэлэг хэжэ бэлдээ гээшэл даа. Шүрбэһэ, ниидхээе хэхэдэмни, ехэл зохидхон юм байна. Хаанаһаа энээниие абаа гээшэб,” – гэжэ гоёшоон хаража, хүбүүнэйнгээ Мартын найманай үдэрые мартангүйгөөр иигэжэ тэмдэглэһэндэнь баярлаһандаа досоонь уярна. Иигэжэ байтарнь Солбон уһанһаа ерэбэ.

– Энэ ханза хаанаһаа абаабши? – гэжэ эжынгээ һураханда:

– һургуулиингаа мастерской соо өөрөө дархалааб, – гэжэ харюусаба.

Иигэлдэжэ байтарнь газааһаа почтальон орожо ерэнэ. Тэрэ хажуу тээгээ үргэлөөд ябаһан хабтагар хара сүүмхэ сооһоо баглаа сэсэг тэбэриһэн басаганай дүрэтэй открытка дээрэ бэшэһэн бэшэг гаргажа, Солбоной эжидэ үгэбэ. Абажа уншахадань:

“Хүндэтэ Дэжэд Базаровна, таниие эхэнэрэй уласхоорондын һайндэрөөр амаршалнаб! Солбонтнай эрхим һуража байна. Амаршалагша Долгормаа Батуевна” гэжэ бэшээтэй байба. Солбоной эжы баясан, тэрэ бэшэгээ абаашажа, хүбүүнэйнгээ бэлэглэһэн ханза соо хээд, “баабайнши ерэтэр иигээд байг”, – гэжэ ехэ ханзанууд дээрээ абаашажа табина.

Үглөөгүүр ажалдаа ошохоёо Цэрэнэй эжы: “Зай, ябахамнай гү?” – гээд, газааһаа орожо ерэнэ. Тиигээд Солбоной эжидээ бэлэглэһэн ханзые хаража:

– Солбоноймнай баабай городһоо үсэгэлдэр үдэшэ ерээ һэн гү? Энэ юун гэһэн гоё ханзахан гээшэб! – гэнэ.

– Ерээдүй. Мартын найманаар амаршалжа, Солбон бэлэглээ.

Өөрынгөө хүбүүнэй энэ үдэрые дурдаашьегүйень һанахандаа, Цэрэнэй эжы юушье дуугараагүй һэн.

Ханзыень нээжэ, досоонь байһан бэшэг абажа

уншахадаа, “Хай, хүбүүмни намайгаа мэхэлдэг лэ байба гээшэлтэй,” – гэжэ бодон, эрхэлүүлжэ, зоргондонь орхиноймни аша энэл гээшэл даа гэжэ, досоонь бүри муудашана.

www.nomoihan.com